

[Budgetministeren.]

til nøjere overvejelse i de kommende måneder med henblik på at videreføre besparelserne og derved reducere stigningstakten i budgetoverslagene.

Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale finanslovforslaget for 1974-75 til folketingets velvillige behandling.

Skriftlig redegørelse.

Af finansminister *Grünbaum* (15. november 1973):

Redegørelse om virkningerne af 15. almindelige vurdering.

Ved den dagsorden, der blev vedtaget i forbindelse med åbningsdebatten den 4. oktober 1973, pålagde folketinget regeringen at give en redegørelse for resultaterne af den 15. almindelige vurdering og den tilknyttede skattevirkning under hensyn til tilsagn, der blev givet ved folketingets forhandlinger i juni vedrørende fastsættelse af lejeværdi i egen bolig og lejefastsættelse i udlejningsbyggeriet.

I henhold til denne vedtagelse skal jeg hermed give den ønskede redegørelse:

Et hovedprincip for ansættelsen af ejendomsværdierne er, at vurderingen skal foretages på grundlag af værdien i handel og Wandel. Dette princip blev allerede fastslået i 1903, samtidig med at man indførte periodiske ejendomsvurderinger. Det har været gældende siden og er anført i vurderingslovens § 6. I dette princip ligger, at vurderingen skal fastsættes til den sum, som man ved frit salg kan påregne at en fornuftig køber vil betale for ejendommen.

Det er klart, at den enkelte vurderingsmand ikke altid selv kan skaffe sig tilstrækkelig viden om prisniveauet for de forskellige ejendomsstyper på vurderingstidspunktet. Derfor har man den ordning, at der i forbindelse med alle overdragelser af fast ejendom udfyldes et særligt skema, som indsendes til statens ligningsdirektorat. På grundlag heraf udarbejder ligningsdirektoratet en statistik over salgspriserne i de enkelte områder af landet, og denne statistik udsendes løbende til de lokale vurderingsmyndigheder. I forbindelse med de almindelige vurderinger afholdes der endvidere

møder over hele landet, hvor vurderingsmyndighederne får mere udførlige oplysninger om priserne på de enkelte ejendomsstyper efter alder og udstyr.

Et andet hovedprincip, som har været fulgt langt tilbage i tiden, er bestemmelsen i vurderingslovens § 10, stk. 3, om, at der ved ansættelsen skal regnes med normale prioriteringsforhold. Dette sker ud fra en ligelighedsgrundsætning, som tilsiger, at vurderingerne af ens ejendomme skal være ens, uanset ejendommenes forskellige finansiering.

Hvis prioriteringsforholdene afviger fra det normale, må der skønnes over, hvad købesummen ville have været, hvis prioriteringen havde svaret til den sædvanlige for tilsvarende ejendomme.

Jeg vil gerne fremhæve, at vurderingerne, også ved den 15. almindelige vurdering, er foregået på grundlag af de principper, som er fastslået i vurderingsloven.

Jeg skal derefter omtale selve vurderingsresultatet, for så vidt angår enfamiliehuse, idet det navnlig er dette område, som har interesse i forbindelse med lejeværdifastsættelsen.

Som bekendt har lejeværdien hidtil for de fleste ejendommers vedkommende været beregnet på grundlag af 13. almindelige vurdering. For ejendomme anskaffet i de senere år er beregningen dog sket på grundlag af 14. almindelige vurdering eller en omvurdering, der bygger på prisniveauet ved 14. almindelige vurdering.

Det er allerede meddelt, at ejendomsværdierne for enfamiliehuse ved 15. almindelige vurdering i hele landet viser en gennemsnitlig stigning på 101 pct. i forhold til ansættelserne ved 13. almindelige vurdering. Fra 13. til 14. almindelige vurdering steg ejendomsværdierne med 38 pct. og fra 14. til 15. almindelige vurdering med 46 pct.

Da udviklingen i *salgspriserne* har været forskellig i de forskellige dele af landet, følger heraf, at stigningen i vurderingerne også har været forskellig. Således har stigningen, som det fremgår af vedlagte bilagsmateriale, været størst i Frederiksborg amt, hvor der fra 13. til 15. almindelige vurdering har været en gennemsnitlig stigning på 125 pct. Denne stigning er dog i væsentlig grad sket allerede ved 14. almindelige vurdering. Af andre områder, hvor stigningen ligger mere

[Finansministeren.]

end 10 pct. over landsgennemsnittet, er der kun Vestsjællands amt og Ribe amt samt Nordjyllands amt. Under stigningen i landsgennemsnittet ligger hovedstaden, Storstrøms amt, Bornholms og Fyns amter samt Sønderjyllands, Vejle og Ringkøbing amter.

Vurderingerne skal ifølge de foran nævnte principper afspejle de tilsvarende handelspriser.

En undersøgelse af salgspriserne for enfamilieshuse viser for alle områder, som det fremgår af bilagsmaterialet, at købesummerne for det første alle ligger over ejendomsværdierne ved 15. almindelige vurdering. For det andet, at afvigelserne fra gennemsnittet, bortset fra hovedstaden og Sønderjyllands amt, kun er på mellem 3 og 11 pct.

Vurderingerne har således fulgt udviklingen i de faktiske salgspriser, og der er ved de to seneste almindelige vurderinger opnået en væsentlig bedre overensstemmelse med „værdien i handel og vandel“, end man tidligere har kendt det.

Ligningsrådet har i øvrigt vedtaget, at der for de vurderingskredse, hvor ejendomsværdierne ved 15. almindelige vurdering udviser større afvigelser fra det konstaterede salgspriseniveau, skal forhandles med de lokale vurderingsmyndigheder om eventuelle ændringer i ejendomsværdiansættelserne. De enkelte ejendomsbesiddere har også altid adgang til selv at påklage vurderingen.

Skal man sammenfatte tallene, bliver resultatet, at for København og Frederiksberg samt Københavns og Frederiksborg amter, og især det sidste, har den største del af stigningen i ejendomsværdierne fundet sted fra 13. til 14. almindelige vurdering, medens omvendt størsteparten af stigningen i den øvrige del af landet er sket fra 14. til 15. almindelige vurdering. Der er således ganske klart ved 15. almindelige vurdering sket en tilnærmelse mellem landets forskellige dele i takt med den nye udvikling i boligområdernes placering og erhvervsvirksomhedernes stærke vækst i provinsen i de

senere år. Det følger heraf, og det bør man lægge mærke til, at den tendens, som de procentvise stigninger fra 13. til 15. almindelige vurdering viser i retning af en overvægt for hovedstadsområdet og især for Frederiksborg amt, ville have været endnu mere udpræget, såfremt grundlaget for lejeværdiberegningen for enfamilieshusene skulle være 14. almindelige vurdering.

Der er således ingen tvivl om, at den 15. almindelige vurdering må anses for bedre egnet som grundlag for lejeværdiberegningen end 14. almindelige vurdering.

Ved at anvende 15. almindelige vurdering for samtlige ejendomme opnås der samtidig en meget væsentlig forenkling af hele systemet for opgørelse af lejeværdien i forbindelse med selvangivelsen. Derved vil bygningsmæssige ændringer automatisk indgå i lejeværdiberegningen, og man slipper for at sondre mellem, om huset er anskaffet før 9. december 1969 eller efter 8. december 1969. Der har jo været megen kritik af det efterhånden ganske brogede opgørelsesmønster for enfamilieshusene.

Benyttelsen af ejendomsværdierne som grundlag for beregningen af lejeværdien af bolig i egen ejendom går helt tilbage til århundredets begyndelse.

Ifølge statsskatteloven (nugældende lov af 10. april 1922 med senere ændringer) skal udlejningsværdien af bolig i den skattepligtiges egen ejendom medregnes som indtægt. Værdien skal ansættes til det beløb, som ved udleje kan opnås i leje af vedkommende ejendom eller lejlighed.

Som norm herfor, og for at opnå størst mulig lighed i beskatningen, valgte man da at anvende det beløb, der fremkom ved en ensartet procentberegning på grundlag af ejendomsværdien. Denne metode har således hjemmel i 70 års lovgivning og administrativ praksis.

I årene før 2. verdenskrig sattes lejeværdien af villabeboelser normalt til 6 pct. af ejendomsværdien, og heri kunne så fratrækkes udgifter til prioritetsrenter, skatter samt drift og vedligeholdelse. De 6 pct., der

[Finansministeren.]

anvendtes ved disse beregninger af lejeværdien, var ret godt stemmende med datidens renteforhold. Når man fra lejeværdien trak renterne af prioritetsgælden m. v., fremkom der derfor sædvanligvis et overskud svarende til en vis forrentning af ejerens egenkapital i huset, og dette overskud måtte han lægge til sin skattepligtige indkomst. Derved opnåede man, at der i princippet skattemæssigt set var balance mellem ejeren af eget hus og andre skatteydere, der havde en tilsvarende kapital anbragt til forrentning i bank eller sparekasse, og der var således ingen særlig skattefordel for ejere af enfamilieshuse.

Satsen på de 6 pct. anvendtes indtil 1947. Efter 1947 førte den kraftige stigning i enfamilieshusenes ejendomsværdier imidlertid til en reduktion af den hidtidige procentsats for lejeværdiberegningen ud fra ønsket om, at udviklingen i lejeværdierne skulle holdes nogenlunde på linje med udviklingen i de ved lovgivningen fastlagte lejer for udlejningsboliger. Efterhånden nåede procenten derved ned på 2, som var gældende, da boligforliget blev indgået.

Ligningsrådets fastsættelse af procentsatsen for lejeværdien varede til og med skatteåret 1965-66. Derefter blev procentsatserne fastsat i de årlige ligningslove i overensstemmelse med, hvad der var aftalt som led i boligforliget, dvs. at der på de otte år skulle ske en stigning fra 2 til 4 pct. af vurderingen i 1965. Ved det såkaldte realkreditforlig gennemførtes dog særlige regler for huse erhvervet efter 8. december 1969, hvor procenten blev fastsat til 4 pct. af den til enhver tid gældende vurdering — altså også 15. almindelige vurdering — og med 6 pct. for den del af værdien, der oversteg 400.000 kr. Dette sidste beløb skulle reguleres i forbindelse med 15. almindelige vurdering.

De nye regler i ligningsloven gælder fra og med indkomståret 1974. Alle får da 15. almindelige vurdering som grundlag for beregning af lejeværdien, og i løbet af to år vil også alle, der har erhvervet huset før 9. juni 1973, have den samme lejeværdiprocent.

Det spørgsmål, der er stillet, er da nu, om *vurderingerne* giver et rimeligt grundlag for disse lejeværdifastsættelser, eller der er så store forskelle i de konstaterede vurderinger,

at der bør ændres noget på den i juni gennemførte ligningslov.

Ved lovens vedtagelse kendte man endnu ikke de endelige resultater af den 15. almindelige vurdering pr. 1. april 1973; men man skønnede, at den gennemsnitlige stigning i ejendomsværdierne for enfamilieshuse fra 13. til 15. almindelige vurdering ville blive på ca. 100 pct.

Som allerede nævnt er de gennemsnitlige stigninger nu opgjort på grundlag af vurderingsresultaterne til 101 pct. fra 13. til 15. almindelige vurdering. Der er således en særdeles god overensstemmelse mellem niveauet for enfamilieshusenes ejendomsværdi ved 15. almindelige vurdering og de skøn over vurderingsniveauet, der forelå i foråret, da de ny lejeværdiregler blev fastsat.

Jeg skal nu sige noget om de *skattemæssige* virkninger, men vil gerne understrege, at alle folketingets partier har været enige om, at der ved en revision af boligforliget skulle tilsigtes en begrænsning af det offentliges direkte og indirekte tilskud til boligområdet. Det var den anerkendte målsætning, som for ejerboligerens vedkommende netop opnås gennem fastsættelsen af de nye lejeværdiprocenter i forbindelse med 15. almindelige vurdering. Der har i den forbindelse været nævnt en besparelse for det offentlige på 1½-2 milliarder kr.

Begrænsningen viser sig som højere skattepligtige indkomster, hvorved en del af de offentlige subsidier da inddrages.

Ved en bedømmelse af de skattemæssige virkninger må man være opmærksom på, at ca. 80 pct. af enfamilieshusene ved 14. almindelige vurdering havde en ejendomsværdi på under 200.000 kr. De vil få forhøjet deres standardfradrag som følge af de højere ejendomsværdier ved 15. almindelige vurdering, og det vil modvirke stigningen i den beregnede lejeværdi. Det er langt fra alle, der har været opmærksom på dette.

For den enkelte parcellhusejer vil den samlede forskydning i den skattepligtige indkomst bero på en række forskellige forhold.

Således vil husejere, der hidtil har benyttet ejendomsværdien ved 13. almindelige vurdering som beregningsgrundlag, alt andet lige få større stigning i den skattepligtige indkomst end de husejere, der hidtil har benyttet de højere ejendomsværdier ved 14. almindelige vurdering. Men dette er simpelt

[Finansministeren.]

hen en konsekvens af, at der tilstræbes en revision, der giver *ligestilling* for alle, der har erhvervet huset før 9. juni 1973.

Ved bedømmelsen af de skattemæssige virkninger må det endvidere tages i betragtning, at omkring 95 pct. af de ca. 725.000 enfamilieshuse ved 15. almindelige vurdering har en ejendomsværdi, der ligger under 500.000 kr. Langt de fleste husejere vil således i 1974 og 1975 få deres lejeværdi beregnet med de nedsatte procenter på 2½ eller 3 pct. af ejendomsværdien.

Hvis ejeren hidtil har beregnet sin lejeværdi som 4 pct. af ejendomsværdien ved 14. almindelige vurdering, vil hans lejeværdi i 1974 og 1975 blive 3 pct. af den ny ejendomsværdi. Er ejendomsværdien fra 14. til 15. almindelige vurdering netop steget med den gennemsnitlige stigningsprocent på 46, vil 4 pct. af den gamle ejendomsværdi svare til 2,74 pct. af den ny ejendomsværdi. Det betyder, at den beregnede lejeværdi i disse tilfælde i realiteten kun stiger fra 2,74 til 3 pct.

For de ejere, der hidtil har beregnet deres lejeværdi af de gamle ejendomsværdier ved 13. almindelige vurdering i 1965, bliver stigningerne i lejeværdi og skat som nævnt gennemgående større. Til gengæld er stigningen for disse ejendomme fordelt over to år.

De skattemæssige virkninger er angivet i tabel 2 og 3 i bilaget til denne redegørelse.

De nævnte eksempler viser, at de stigninger i indkomstskatten, som de ny ejendomsværdier og de ny lejeværdiregler medfører, er ret begrænsede for det store flertal af almindelige parcelhusejere.

Som det fremgår af bilagets tabel 4 har en meget stor del, nemlig ca. 63 pct. af alle enfamilieshuse, ved 15. almindelige vurdering ejendomsværdier på under 200.000 kr. Her udgør den samlede skattestigning i de fleste tilfælde mellem 400 kr. og 800 kr. Men større og mindre skattestigninger forekommer dog i nogle tilfælde. Stigningerne er gennemgående mindst for de husejere, der har erhvervet deres hus eller søgt byggetilladelse efter 8. december 1969. For nogle af disse kan der, som det fremgår af tabel 3, blive tale om en vis skattelettelse på grund af højere standardfradrag.

For de 18 pct. af alle enfamilieshuse, der

ved 15. almindelige vurdering har en ejendomsværdi mellem 200.000 kr. og 300.000 kr., er de samlede skattestigninger noget større. I de fleste tilfælde varierer de fra ca. 800 kr. til ca. 1.800 kr. Men også her gælder det, at de større stigninger fordeles over 2 år.

Ca. 14 pct. af enfamilieshusene har ved 15. almindelige vurdering en ejendomsværdi mellem 300.000 kr. og 500.000 kr. Også for disse enfamilieshuse vil de større skattestigninger, som fortrinsvis fremkommer, når lejeværdien hidtil er beregnet af de gamle ejendomsværdier fra 13. almindelige vurdering, blive fordelt over to år.

Ca. 5 pct. af enfamilieshusene har en ejendomsværdi over 500.000 kr. ved 15. almindelige vurdering. Her bliver skattestigningerne noget større, fordi lejeværdien skal beregnes med 6 pct. af den del af ejendomsværdien, der ligger mellem 500.000 kr. og 700.000 kr., og med 8 pct. af den del af ejendomsværdien, der overstiger 700.000 kr.

Endelig vil de særlige regler for parcelhusejere over 67 år bevirke, at mange ældre skatteydere vil få skattelettelse, i nogle tilfælde skattestigninger på nogle få hundrede kroner. For ældre skatteydere, hvis ejendomsværdi ved 15. almindelige vurdering ligger over 300.000 kr., bevirker de ny særegler en væsentlig begrænsning af skattestigningerne.

De ny ejendomsværdiers og de ny lejeværdiregleres samlede virkning kan også belyses ved at se på, hvor meget ændringerne i lejeværdi og standardfradrag vil påvirke husejernes samlede indkomstskat i 1974 og 1975. Den samlede stigning i indkomstskatten kan på grundlag af de nu foreliggende oplysninger om vurderingsresultaterne anslås til omkring 225 mill. kr. fra 1973 til 1974. Det svarer i gennemsnit til ca. 310 kr. pr. enfamilieshus. Når lejeværdiprocenten for de første 500.000 kr.s ejendomsværdi i 1975 forhøjes fra 2½ til 3 for de huse, hvis lejeværdi hidtil er beregnet af ejendomsværdien ved 13. almindelige vurdering, forøges skatten med yderligere omkring 175 mill. kr. Herved bliver parcelhusejernes indkomstskat i 1975 i alt omkring 400 mill. kr. højere, end den ville være blevet, dersom lejeværdi og standardfradrag udgjorde samme beløb som i 1973. Denne merskat svarer til ca. 550 kr. pr. enfamilieshus.

Den ny ejendomsvurdering får også be-

[Finansministeren.]

tydning for, hvor stor kommunal og amtskommunal *grundskyld* der skal betales af enfamilieshuse. Fra 14. til 15. almindelige vurdering er enfamilieshusenes samlede grundværdi steget fra ca. 20 til ca. 30 milliarder kr. De ny grundværdier skal første gang anvendes som grundlag for beregningen af grundskyld for 1974-75, men samtidig har kommunerne nedsat deres grundskyldpromiller fra 1973-74 til 1974-75. Disse nedsættelser andrager i gennemsnit ca. 3 promille. Resultatet af stigningen i grundværdi og nedsættelserne af grundskyldpromillerne skønnes at blive, at den samlede grundskyld af enfamilieshuse forøges med omkring 280 mill. kr. fra 1973-74 til 1974-75.

Den reelle skattestigning for parcelhusejerne bliver dog langt mindre. Merudgiften til grundskyld kan nemlig fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, og det vil nedsætte husejernes indkomstskat. Tilbage bliver en nettomerudgift for parcelhusejerne på omkring 120 mill. kr. pr. år. Det må her bemærkes, at lejerne, der også betaler ejendomsskatter, ikke i deres husleje kan fradrage ejendomsskatter — og ej heller udgift til vedligeholdelse.

I øvrigt er det et spørgsmål, om stigningen i parcelhusejernes grundskyld overhovedet vil medføre nogen reel forøgelse af husejernes samlede skat. En nedsættelse af grundskylden ville nemlig medføre, at kommunerne i stedet måtte forhøje deres indkomstskat, og at husejerne fik mindre ejendomsskattefradrag. Dette sidste ville forøge deres indkomstskat til både stat og kommune.

Endelig vil stigningen i ejendomsværdierne ved 15. almindelige vurdering forøge de skattepligtige formuer og derved få betydning for den formueskat, som ejere af enfamilieshuse skal betale.

Ved opgørelsen af den skattepligtige formue medregnes enfamilieshuse med ejendomsværdien, men samtidig fradrages prioritetsgælden. Den skattefri formuegrænse har i de senere år været 300.000 kr. Regeringens forslag om at forhøje grænsen til 400.000 kr. ville have hindret, at værdistigninger på almindelige ejerboliger kom til at medføre øget betaling af formueskat. Dette lovforslag er nu bortfaldet. Hvis formueskatten for indkomståret 1973 skal udskrives

efter de hidtil gældende regler, vil mange husejere komme til at betale højere formueskat som følge af den ny vurdering, og samtidig vil omkring et halvt hundrede tusinde husejere for første gang blive formueskatteydere.

I øvrigt kan det oplyses, at den samlede værdi af ejerboligerne siden 1965 er steget med ikke mindre end 113 milliarder kr.

Den 15. almindelige vurdering vil ikke alene få betydning for beskatningen af enfamilieshuse og andre former for ejerbolig. Den vil også få virkninger for lejefastsættelsen i udlejningsbyggeri, dels i kraft af den gældende lovgivning, dels i forbindelse med den boliglovgivning, der nu foreslås gennemført.

Herom vil jeg gerne fremsætte nogle få bemærkninger på grundlag af de oplysninger, som boligministeren har stillet til rådighed.

Hovedresultatet af den 15. almindelige vurdering er for større beboelsesejendomme på landsbasis en stigning i ejendomsværdien på 7 pct. i forhold til 14. almindelige vurdering. Ejendomsværdien påvirker alene huslejen gennem ejendomsbeskatningen, og som følge af, at et betydeligt antal kommuner har nedsat grundskyldpromillen, vil der ikke for etagehuse ske særlig store stigninger.

I udlejningsbyggeri med have, f. eks. række- og kædehuse, har grundværdien større vægt, hvorfor der i disse boliger bliver tale om stigninger på linje med parcelhusene.

De forslag til ændringer af lejelovgivningen, der er fremsat som led i boligløsningen, betyder, at den fremtidige leje vil blive mere afhængig af ejendomsværdiens størrelse.

Det bør i denne forbindelse igen understreges, at lejerne ikke har adgang til at fratække renter, skatter og vedligeholdelse. Når man sammenligner parcelhussektoren og udlejningssektoren og bedømmer virkningerne af 15. almindelige vurdering, bør det derfor ske med hensyntagen hertil og til de samlede foranstaltninger i udlejningssektoren.

På dette område må der henvises til lovforslaget om et udlejningsbidrag, der i den private boligmasse i det første år er beregnet at skulle give et provenu på ca. 200 mill. kr. På tilsvarende måde giver det lovforslag, der er fremsat om et udlejningsbidrag i den almennyttige sektor, et provenu til lands-

[Finansministeren.]

byggefonden, der i løbet af 4 år vil udgøre 80 mill. kr. årlig, ud over de 70 mill. kr. årlig, som de ældre ejendomme i forvejen yder i bidrag til fonden.

Konklusion og forslag:

Som konklusion må det fastslås, at resultatet af den 15. almindelige vurdering er helt i overensstemmelse med den forudsætning om en gennemsnitlig stigning i vurderingerne på ca. 100 pct. fra 13. til 15. almindelige vurdering, som lå til grund for den i juni vedtagne ligningslov.

Det må samtidig konstateres, at 15. almindelige vurdering har medført, at stigningerne i ejendomsværdi siden 13. almindelige vurdering nu er mere ensartede, end de var ved 14. almindelige vurdering. Der er således ganske klart sket en tilnærmelse mellem stigningerne i landets forskellige dele.

Hvad de generelle skattemæssige virkninger angår, svarer disse også helt til de tabeloplysninger, som ved lovforslagets behandling blev givet til folketingets skatteudvalg og til folketingets boligudvalg.

Ved en vurdering af stigningerne fra 13. til 15. almindelige vurdering må det i øvrigt tages i betragtning, at den skattemæssige virkning i disse tilfælde fordeles over 2 år, og at der i de to år må forventes en samtidig stigning i indkomsterne.

Man måtte givetvis på forhånd være indstillet på, at der for de enkelte vurderinger ville være visse udsving fra gennemsnittet. Det ligger i sagens natur.

Regeringen anser det dog for rimeligt, at der tages hensyn til, at der ved 15. almindelige vurdering er en del ejerboliger med en stigning, der ligger væsentligt ud over de 100 pct. For huse med 14. almindelige vurdering er der også nogle med en stigning væsentligt ud over gennemsnittet på de 46 pct.

En forhøjelse af overgrænsen for standardfradraget for vedligeholdelse vil imidlertid ikke i sig selv hjælpe de parcelhuseejere, der har de særlig store stigninger, men kun dem med en ejendomsværdi på over 200.000 kr., og da uanset om der har været en stor eller en lille stigning. En forhøjelse af standardfradraget er derfor ingen god

løsning, når det er de særlig store stigninger, man ønsker at imødegå.

Dertil kommer, at en sådan ordning vil medføre betydelige provenutab. En forhøjelse af grænsen til blot 3.000 kr. vil årligt koste ca. 115 mill. kr. En forhøjelse til f. eks. 5.000 kr. vil årligt koste ca. 200 mill. kr.

Det er derfor regeringens indstilling, at man ved en forhandling om revision af ligningslovens regler om parcelhusbeskatningen skal holde den del af ejendomsværdien ved 15. almindelige vurdering, der overstiger ejendomsværdien ved 13. almindelige vurdering med mere end 110 pct., udenfor ved beregningen af de lejeværdier, der skal regnes med i selvangivelsen. Herved skæres altså toppen af stigningerne bort. Det samme skal gælde for parcelhuse, der nu har 14. almindelige vurdering som grundlag, såfremt stigningen til 15. almindelige vurdering overstiger 55 pct.

Tilsvarende regler må lægges til grund for beregningen af udlejningsbidraget og bidraget til boligselskabernes landsbyggefond.

En sådan løsning vil give et samlet provenutab på ca. 75 mill. kr. årligt.

Bilag til finansministerens redegørelse om virkningerne af 15. almindelige vurdering.

I vedføjede tabel 1 er anført en oversigt over de gennemsnitlige stigningsprocenter i ejendomsværdien for enfamiliehusene fra 13. til 14., fra 14. til 15. og fra 13. til 15. almindelige vurdering. Stigningsprocenterne er anført for de enkelte amter samt for hovedstaden (København og Frederiksberg). Oversigten omfatter alene enfamiliehusene, der er erhvervet eller søgt byggetilladelse for senest den 8. december 1969. Endelig er anført, hvor meget de gennemsnitlige købesummer for enfamiliehusene i 1. halvår 1973 overstiger den gennemsnitlige ejendomsværdi ved 15. almindelige vurdering pr. 1. april 1973.

Tabel 2 og 3 viser en række eksempler på ændringer i parcelhusejernes indkomstskat fra 1973 til 1974 og fra 1974 til 1975 som følge af de ny ejendomsværdier ved 15. almindelige vurdering og de ny regler om lejeværdiens beregning.

Tabel 2 belyser ændringerne i skat fra år

[Finansministeren.]

til år for husejere, der har anskaffet huset før den 9. december 1969, og som hidtil har fået beregnet lejeværdien på grundlag af ejendomsværdien ved 13. almindelige vurdering og standardfradraget af ejendomsværdien ved 14. almindelige vurdering. I 1974 og 1975 er lejeværdi og standardfradrag beregnet på grundlag af ejendomsværdien ved 15. almindelige vurdering, der forudsættes at være steget henholdsvis 80 pct., 101 pct. (landsgennemsnittet) og 110 pct. siden 13. almindelige vurdering. Endvidere er det forudsat, at disse enfamiliehuse har fået deres ejendomsværdi forhøjet med 38 pct. fra 13. til 14. almindelige vurdering svarende til landsgennemsnittet. Skatteændringerne er beregnet dels for husejere under 67 år, dels for husejere,

der er fyldt 67 år, og hvis marginale skatteprocent andrager henholdsvis 55 og 53.

Tabel 3 viser ændringerne i skatten for de husejere, der har anskaffet huset efter den 8. december 1969, men før 9. juni 1973. Lejeværdi og standardfradrag i 1973 er beregnet af ejendomsværdien ved 14. almindelige vurdering. I 1974 er lejeværdi og standardfradrag beregnet af ejendomsværdien ved 15. almindelige vurdering, der forudsættes at ligge henholdsvis 35 pct., 46 pct. (landsgennemsnittet) og 55 pct. over ejendomsværdien ved 14. almindelige vurdering. Indkomstkatten er her beregnet for husejere, der er under 67 år, og hvis marginale skatteprocent er 55.

Tabel 4 viser antallet af enfamiliehuse fordelt efter størrelsen af deres ejendomsværdi ved 15. almindelige vurdering.

Tabel 1.

	Stigning i gennemsnitlig ejendomsværdi for parcelhuse, hvis lejeværdi hidtil er beregnet på grundlag af ejendomsværdien ved den 13. almindelige vurdering			Købesum 1. halvår 1973 højere end ejendoms- værdi ved 15. alm. vurdering
	fra 13. til 14. alm. vurdering	fra 14. til 15. alm. vurdering	fra 13. til 15. alm. vurdering	
Hovedstaden (København og Frederiksberg)	pct. 41	pct. 29	pct. 82	pct. 16
Københavns amt	45	39	101	5
Frederiksborg amt	57	43	125	3
Roskilde amt	41	48	109	11
Vestsjællands amt	37	55	112	8
Storstrøms amt	34	48	98	10
Bornholms amt	34	42	90	6
Fyns amt	30	43	85	7
Sønderjyllands amt	27	51	91	16
Ribe amt	37	54	111	11
Vejle amt	32	45	91	10
Ringkøbing amt	30	50	95	8
Århus amt	37	47	101	11
Viborg amt	31	57	106	4
Nordjyllands amt	37	56	114	11
Hele landet	38	46	101	8

Tabel 2.

Eksempler på ændring i skat ifølge de ny lejeværdiregler ved forskellige stigninger i ejendomsværdien siden 13. almindelige vurdering.

Enfamilieshuse erhvervet før 9. december 1969.

Ejendomsværdi ved 15. alm. vurdering kr.	Ændring i skat fra 1973 til 1974 ved stigning i ejendomsværdien siden 13. alm. vurdering på:			Ændring i skat fra 1974 til
	80 pct. kr.	101 pct. kr.	110 pct. kr.	1975 kr.
<i>Ejeren under 67 år:</i>				
100.000	17	105	132	275
200.000	50	209	281	550
300.000	451	847	963	825
400.000	616	1.122	1.320	1.100
500.000	759	1.397	1.639	1.375
700.000	4.917	5.819	6.149	1.375
<i>Ejeren fyldt 67 år:</i>				
100.000	÷ 249	÷ 164	÷ 138	0
200.000	÷ 482	÷ 329	÷ 260	0
300.000	÷ 360	21	133	0
400.000	÷ 201	286	477	265
500.000	÷ 64	551	784	530
700.000	3.943	4.812	5.130	530

Tabel 3.

Eksempler på ændring i skat ifølge de ny lejeværdiregler ved forskellige stigninger i ejendomsværdien siden 14. alm. vurdering.

Enfamilieshuse erhvervet efter 8. december 1969, men før 9. juni 1973.

Ejendomsværdi ved 15. alm. vurdering kr.	Ændring i skat fra 1973 til 1974 ved stigning i ejendomsværdien siden 14. alm. vurdering på:		
	35 pct. kr.	46 pct. kr.	55 pct. kr.
<i>Ejeren under 67 år:</i>			
100.000	÷ 121	÷ 22	28
200.000	÷ 242	÷ 61	72
300.000	66	440	649
400.000	88	572	924
500.000	110	726	1.144
700.000	2.123	3.443	4.334

Tabel 4.

Anslået fordeling af enfamilieshuse efter ejendomsværdi ved 15. alm. vurdering. Ultimo 1973.

Ejendomsværdi kr.	Antal	Pct.
Under 100.000	185.000	26
100.000-200.000	269.400	37
200.000-300.000	129.000	18
300.000-500.000	103.700	14
500.000-700.000	32.400	4
over 700.000	6.500	1
I alt	726.000	100

Skriftligt besvarede spørgsmål.

Af *Per Dich* til justitsministeren (11. oktober 1973):

„Agter ministeren at lade sundhedsstyrelsen foretage en undersøgelse af nye metoder til svangerskabsafbrydelse, som eventuelt muliggør, at indgrebet kan foretages ambulat, og agter ministeren, hvis resultatet af undersøgelsen skulle vise sig at være positivt, at fremsætte forslag til ændring af lov om svangerskabsafbrydelse m. v.?“

(Spm. nr. 11).

Justitsminister *Hjortnæs'* svar (14. november 1973):

Spørgsmålet om anvendelse af en forenklet svangerskabsafbrydelsesmetode var fremme under de afsluttende drøftelser af den nye svangerskabslov. Anledningen var en avis-kronik af overlæge Brandt-Nielsen, Kolding, der bl. a. pegede på anvendelse af den såkaldte udsugningsmetode i indtil 4 uger efter udebleven menstruation som et alternativ til den egentlige svangerskabsafbrydelse.

På foranledning af folketingets retsudvalg bad justitsministeriet om en udtalelse fra sundhedsstyrelsen. Man bad samtidig efter anmodning fra retsudvalget om, at kronikken måtte blive forelagt for Den almindelige danske Lægeforening og Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi.

Som forudsat i spørgsmålet vil en anvendelse af den metode, der er på tale, kræve lovændring, allerede fordi det forudsættes, at metoden tages i anvendelse af de gynækologiske speciallæger i deres privatkonsultation. I loven er det derimod udtrykkeligt foreskrevet, at indgrebet kun må foretages på et hospital eller et ambulatorium, der er knyttet til et hospital.

Justitsministeriet er bekendt med, at sundhedsstyrelsen har afgivet sin udtalelse til indenrigsministeriet, og problemet vil herefter blive taget op til fornyet overvejelse.

Af *Lennart Larson* til handelsministeren (6. november 1973):

„Hvad agter ministeren at foretage for at sikre den kollektive transport tilstrækkelige driftsmidler under en frivillig rationering?“

(Spm. nr. 42).

Begrundelse.

Olieselskaberne gennemfører for øjeblikket en frivillig rationering af benzin og diesellole. Det må være rimeligt, at selskaberne pålægges en prioritering af denne frivillige rationering, således at den kollektive trafik sikres. Det må ligeledes være rimeligt, at ministeren tager et initiativ for at berolige den store del af befolkningen, der hver dag benytter sig af kollektive transportmidler.

Handelsminister *Erling Jensens* svar (20. november 1973):

Med henblik på at sikre dækning for det løbende forbrug af motorbrændstof til de vigtigste kørselsformål — herunder ikke mindst den kollektive trafik — har handelsministeriet efter forhandling med oliebranchen og med tilslutning af folketingets valutaudvalg den 19. november 1973 udstedt en bekendtgørelse om forbud mod søndagskørsel. Dette forbud omfatter bl. a. ikke kollektive transportmidler.

Denne foranstaltning sammen med den ved handelsministeriets bekendtgørelse af 7. november 1973 gennemførte hastighedsbegrænsning antages, såfremt der ikke indtræffer en yderligere forværring af tilførselsmulighederne for mineralolie, at være tilstrækkelig til at sikre, at det løbende forbrug af motorbrændstof herefter kan dækkes fuldt ud, således at der ikke skulle opstå problemer med dækning af behovet til den kollektive trafik.

Formanden: Der er ikke mere at foretage i dette møde.

For så vidt det skulle blive nødvendigt at indkalde tinget til møde før valget den 4. december, vil meddelelse om tidspunkt og dagsorden blive tilstillet medlemmerne skriftligt.

Mødet hævet kl. 13.03.